

Asia: HE 176 / 2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista annetun lain, tieliikennelain 155 ja 171 §:n sekä ajoneuvolain muuttamisesta

Suomen Palvelutaksit ry (jäljempänä SPT) lausuu liikenne- ja viestintävaliokunnalle asian HE 176/2020 vp johdosta seuraavaa:

Y-tunnus

SPT kannattaa Y-tunnusta taksiliikenneluvan saamisen edellytykseksi esitetyllä tavalla.

Taksa ja esimerkkimatka

Taksan hinnoittelurakenteen sääntelyllä rajoitetaan yrittäjien hinnoittelun mahdollisuuksia, mutta kuten perusteluissa todettiin: *"Hinnoittelurakenteen sääntelyllä pyritään varmistamaan se, että esimerkkimatkan hinnat olisivat edes jollain tavalla vertailukelpoisia keskenään."*

Lakiesityksen perusteluissa annettiin ymmärtää, että kuljetuksen hinnan ennalta sopimisen vaatimuksen ja Traficomien esimerkkimatkan hinnan soveltamisen ymmärtäminen aiheutti lausunnonantajille haasteita. Asia ei todennäköisesti ole kuluttajallekaan yksiselitteinen.

Esimerkkimatkalla tarkoitettaneen, vaikka kysymys olisi lisämaksun perimiseen oikeuttavasta kuljetuksesta, myös esteettömän ajoneuvon kohdalla aina lisämaksuttomia hintoja, koska liikenne- ja viestintäviraston antaman esimerkkimatkan hinta annetaan lisämaksuttomana.

Tehokkaan toimijan määritelmä erityisryhmille suunnatuille lisämaksuille enimmäishintaa määrättäessä voi olla ongelmallinen, koska myös harvaan asutuilla seuduilla esteettömän kaluston hankkiminen vaatii kalustoon investoimista yhtä paljon kuin kaupungeissa, joissa lisäsijoitukselle saa katetta harvaan asuttua seutua paremmin. Kaluston kannalta tehokkaasti toimiminen edellyttää, että investoinnille on tosiasiallista käyttöä. On mahdollista, että palveluiden saatavuus esteettömien palvelujen osalta heikkenee. SPT ei kannata erityisryhmille suunnattujen maksujen enimmäishintaa.

Kuljettajakoulutus ja koulutusorganisaatio

Kuljettajakoulutus pitää olla laajasti koko maassa saatavissa ja useamman eri toimijan kautta hankittavissa. Kouluttavan organisaation koko ei takaa koulutuksen ammattiosaamista. Koulutusjärjestelmistä voi tällöin tulla liian raskaita ja kalliita, jolloin niiden käyttöaste laskee. Koulutusten hintataso nousee ja ammattitaitoisten kuljettajien saaminen vaikeutuu.

Taksamittari ja takseista kerättävä tieto

Autoista valvontaa varten tietoa keräävien laitteiden kustannusvaikutuksia ei pystytä arvioimaan. Hintojen ennakoimattomuuden lisäksi järjestelmien toteuttamistapa saattaa keskittää tietojen keräämistä harvoille toimijoille, esimerkiksi välitysyhtiöt ja laitevalmistajat, jonka johdosta autoilijoiden vapaus valita sitä tapaa ja laitetta, jolla tietoa autosta kerätään, tullaan rajoittamaan. Tiedon kerääminen tulee tapahtumaan joko laitetoimittajan tai välitysyhtiön kautta, joka yleensä vaatii tietynlaisen laitteiston, näin toimimalla rajoitetaan autoilijoiden välistä kilpailua ja mahdollisuutta valita haluamaansa laitekantaa. Suurimpana ongelmana SPT pitää tietojen siirtelyn keskittymisen vain muutamalle toimijalle aiheuttamaa yrittäjän vapauden rajoittumista. Tämä osaltaan vähentää edelleen maaseudun taksipalveluja.

Taksamittarin ja muiden tietoa keräävien ja välittävien laitteiden pitää olla yhdenvertaisia sekä toiminnoiltaan tietoja kerätessä että tietojen luotettavuuden ja tallennettavuuden osalta.

Taksivalaisin

SPT kannattaa taksivalaisimen käyttöä esitetyllä tavalla.

Saatteeksi

Lakimuutoksessa hinta, sen vertailtavuus ja seurattavuus saavat lakimuutoksessa paljon huomiota. Muutosten toteutuessa vaarana on, että kuljetuksia välittävien osapuolten vaikutusmahdollisuudet taksimarkkinoiden muokkautumiseen tulevat entisestään lisääntymään. Nykyään maksuliikenne suurelta osin kulkee välitysyhtiöiden kautta. Muutoksen jälkeen myös tietoliikenteen hallinta ilmoitusvelvollisuuksien takia siirtyy lisääntyvässä määrin välitysyhtiöille. Tavoiteltu kilpailun lisääntyminen tulee tapahtumaan välitysyhtiöiden välillä ja autoilijat jäävät välitysyhtiöiden palveluntuottajaksi juoksupojan rooliin. Tämä aiheuttaa yrittäjyyden vapauden rajoittumista.

Yksi korjaavan lain tavoitteista on laadun ja erityisryhmien turvallisuuden kokemuksen parantaminen. SPT:n mukaan esitetyt korjaukset ovat askelia oikeaan suuntaan, mutta näillä toimilla päästään tavoitteeseen vain osittain. Kuten todettu on, asiakaskokemukseen liittyy olennaisesti kuljetuksen suorittajan osaaminen ja

persoona. Koulutuksella parannetaan osaamista ja osaaminen sekä sen näkyminen luo turvallisuutta. Kun asiakkaalle annetaan mahdollisuus valita palvelunsa tuottaja, palvelun laatu ja koettu turvallisuus lisääntyy. Asiakas on omien tarpeidensa ammattilainen ja hänellä on valinnan vapaus ja perustuslain nojalla itsemääräämisoikeus.

Suomen Palvelutaksit ry:n hallituksen puolesta

Jouko Lehto
hallituksen puheenjohtaja
jouko.lehto(at)suomenpalvelutaksit.fi
puh. 040 557 0447